

Laukaan ja Hankasalmen ympäristönsuojelu
kirjaus@laukaa.fi

Lausunto Peab Industri Oy:n yhteislupahakemuksesta, Hankasalmi, Heijala, Kalliola 77-405-2-26 ja Ristola 77-405-2-28

Lausuntopyyntö

Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomaisessa on vireillä Hankasalmelle Heijalan kylään kiinteistöille Kalliola 77-405-2-26 ja Ristola 77-405-2-28 sijoittuvaa kiviaineksen louhintaa ja murskausta koskeva yhteislupahakemus (YSL 47 a § ja MAL 4 a §). Louhinnan ja murskauksen lisäksi alueella otetaan vastaan pilaantumattomia maa-aineksia maisemointia varten ja tuodaan muualta kiviaineksia murskattavaksi.

Kiinteistöllä Kalliola on aikaisempaa kalliokiviaineksen ottotoimintaa, jolla on voimassa olevat maa-aines- ja ympäristöluvat. Kiinteistöllä Ristola ei ole aiempaa kiviainesten ottotoimintaa. Toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Lupaa haetaan 10 vuodeksi ja hakemus sisältää MAL 21 § ja YSL 199 § mukaisen hakemuksen aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta kiinteistön Kalliola alueella. Hakija on toimittanut lupahakemuksen liitteenä maisema- ja luontoselvityksen kiinteistölle Ristola suunniteltua ottoaluetta koskien. Selvityksen perusteella alueella on metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Lehto sijoittuu alle 10 metriä korkean kalliojyrkänten alle.

Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Keski-Suomen ELY-keskukselta YSL 42 §:n nojalla lausuntoa. Lausunnossa pyydetään erityisesti ottamaan kantaa luontoselvityksessä ilmenneisiin seikkoihin sekä pohjaveden tarkkailun tarpeellisuuteen kyseisellä alueella.

Hakemus

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 11,2 ha, josta ottamisaluetta on 4,7 ha. Alimmaksi ottotasoksi esitetään + 117,3 m N2000. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi 450 000 k-m³ louhintaan. Louhetta otetaan vastaan vuosittain enintään 10 000 tn.

Vuosittainen kiviaineksen murskausmäärä (sis. vastaanotettavan louheen murskauksen) on 50 000 tn –150 000 tn. Pilaantumattomien maiden vastaanotto vuosittain ja yhteensä lupakauden aikana on 0-20 000 tn ja yhteensä enintään 200 000 tn

Aikaisempi maa-aineslupa on myönnetty alueelle 31.10.2013 ja 3.4.2014 (muutos), Hankasalmen rakennus- ja valvontalautakunta ja Hankasalmen rakennus- ja

valvontalautakunta. Ympäristölupa on myönnetty 26.1.2017, Hankasalmen rakennus- ja valvontalautakunta.

Suunnitelma-alueelle kuljetaan valtatieltä 9 Kuuhankavedentien, Kangasniementien ja Ristiläntien tietä pitkin, josta edelleen Koivurinteen yksityistielle. Suunnitelma-alueen pohjoispuolella kulkee Jyväskylä-Pieksämäki rautatie. Lähin vakituinen asutus on n. 300 metrin etäisyydellä.

Keski-Suomen maakuntakaavassa (saanut lainvoiman 28.1.2020, hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017) suunnitelma-alueelle on osoitettu merkintä ”biotalouteen tukeutuva alue” ja ”kulttuuriympäristön vetovoima-alue” sekä ”matkailun ja virkistysalueen vetovoima-alue

Suunnitelma-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Suunnitelma-alue louhitaan siten, että sinne ei pääse kertymään pintavesiä, vaan ne johtuvat painovoimaisesti alueelta pois. Kiinteistöltä Kalliola (RN:o 2:26) vedet johtuvat luoteeseen ja kiinteistöltä Ristola (RN:o 2:28) koilliseen.

Suunnitelma-alue ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä muinaisjäännöksiä. Luontoselvitys on teetetty hakemusta varten (hakemuksen liitteenä). Sen johtopäätöksissä on todettu seuraavaa: ”Ympäristölupa-alueelta ei havaittu luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä tai vesilain 2 luvun 11§:n mukaisia suojeltuja vesiluontotyyppisiä. Alueella on metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Alueen lajistossa ei tavattu luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeja. Ottotoiminta ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista tai luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista.”

ELY-keskuksen lausunto

Alueella ei ole ELY-keskuksen tiedossa olevia luonnon-, maiseman- tai vesiensuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Tämä seikka huomioiden ELY-keskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena kiviaineksen louhintaa ja murskausta asiakohdassa mainitulla alueella.

Luontoselvitys

ELY-keskus toteaa, että esitetty luontoselvitys on riittävän tarkasti tehty johtopäätöksien teon kannalta. Ajankohta ei kylläkään ole ollut paras. Luonnonsuojelulain puolelta ei ole hankkeeseen huomautettavaa.

Luontoselvityksessä löydettiin metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Tämän suhteen asiasta olisi syytä kysyä noita kohteita hallinnoivalta Metsäkeskukselta.

Pohjavesien tarkkailu

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kunnalta saadun tiedon mukaan louhoksen läheisyyteen sijoittuu talousvesikaivoja.

ELY-keskus katsoo, että louhoksen läheisyydessä olevat talousvesikaivot tulee selvittää ja laatia niistä kaivokortti. Kaivokortissa esitetään kaivon tekniset tiedot. Näihin kuuluvat pohjaveden pinnan korkeuden ohella maanpinnan korkeus ja kaivon pohjan korkeus. Kaivokortti on myös päivittävä. Talousvesikaivoista tulee tutkia myös veden laatu ennen toiminnan alkamista ja jatkossa tarvittaessa.

Lisäksi tulotien varteen (ei radan pohjoispuolelle) tulee asentaa muovinen, edustavaan näytteenottoon soveltuva pohjaveden havaintoputki, josta seurataan pohjaveden pinnankorkeutta neljä kertaa vuodessa eri vuodenaikoina sekä laatua kerran vuodessa samaan vuodenaikaan.

Ennen ottamistoiminnan jatkamista/aloittamista uudesta putkesta otetusta näytteestä tulee analysoida pohjaveden laatu kattavasti. Kattavaan analyysiin kuuluu: haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli bakteerit. Lisäksi raskasmetallipitoisuudet tulee selvittää, mikäli ottamisalueella tai sen läheisyydessä on malmiesiintymiä tai jos näytteen pH on alhainen. Alumiinipitoisuus voi olla tarpeen määrittää, jos pohjavesinäytteen pH on alle 6. Kromipitoisuus määritetään, jos pH on yli 8. Pohjaveden lämpötila mitataan aina näytteenoton yhteydessä. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein. Väli vuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, joka käsittää vain keskeiset parametrit.

Myös räjähdysaineet TNT (2,4,6 -trinitrotolueeni), RDX (Heksogeeni) ja HMX (Oktogeeni) on syytä analysoida ainakin kertaluonteisesti.

Lisäksi toiminnassa tulee käyttää ohjeistuksena Ympäristöministeriön julkaisua 2020:24: Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön.

Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, ns. Muraus-asetus). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

Toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

ELY-keskuksen näkemyksen hakemuksen mukainen toiminta on parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) mukaista.

Hakemuksen liitteinä olevien melumallinnuksen laskentatulosten perusteella toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä asuinrakennuksilla tai lomarakennuksilla asetuksen 800/2010 (ns. MURAUUS-asetus) raja-arvoja. Murskauslaitoksen kuljettimien ja mm. murskauslaitoksen sijoittamisella mahdollisimman alhaiselle tasolle louhoksen pohjalle estetään melun ja pölyn leviämistä ottamisalueen ulkopuolelle. Toiminta-ajat ovat MURAUUS-asetuksen 8 §:n mukaiset toiminnan sijoituessa alle 500 m etäisyydelle lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Laaditun melumallinnuksen perusteella haetut toiminta-ajat ovat mahdollisia.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Yksikön päällikkö

Sohvi Hälikkä

Ympäristönsuojelun asiantuntija

Katja Hänninen

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Petri Poikonen

Tämä asiakirja KESELY/2955/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/2955/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hälikkä Sohvi 23.01.2023 12:24

Esittelijä Hänninen Katja 23.01.2023 12:23